

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi liikevaihtoverolain 16 ja 27 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että liikevaihtovero korotettaisiin vuoden 1990 ajaksi 17 prosenttiin.

Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1990. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1990 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Liikevaihtoverolain 16 §:n (945/82) 1 momentin mukaan liikevaihtoveron määrä on 16 prosenttia myynnin verotusarvosta. Tavarahan maahantuonnissa, jossa vero lasketaan tavarahan liikevaihtoverottomasta arvosta, liikevaihtovero on 19,05 prosenttia tullausarvosta. Maahantuonnissa suoritettavan liikevaihtoveron määrästä säädetään liikevaihtoverolain 27 §:n 1 momentissa (10/86). Liikevaihtoverolain 16 §:n 2 momentin mukaan liikevaihtovero on 19,05 prosenttia myös silloin, kun liikevaihtoveroa suoritetaan liikevaihtoverolain 6 §:n 2 momentin nojalla ulkomaalaisen Suomessa tekemästä työsuorituksesta.

Liikevaihtoveroa on 26 päivänä toukokuuta 1989 annetulla lailla (464/89) korotettu väliaikaisesti puolella prosenttiyksiköllä. Laki on voimassa 1 päivän kesäkuuta 1989 ja 30 päivän marraskuuta 1989 välisen ajan. Liikevaihtoveron korottaminen liittyy vuoden 1989 keväällä toteutettuun revalvaattioratkaisuun. Liikevaihtoveron korottamisella pyrittiin vähentämään revalvaatiosta aiheutuvaa kulutusmahdollisuuksien kasvua.

Yksityisen kulutuksen kasvun jatkuttua edelleen ennakoitua voimakkaampana hallitus esiti

vuoden 1990 tulo- ja menoarvioesityksen yhteydessä liikevaihtoveroa korotettavaksi vielä puolella prosenttiyksiköllä (hall.es. 115/1989 vp.). Esityksen mukaan liikevaihtovero olisi korotettu vuoden 1989 joulukuun alusta lukien 17 prosenttiin. Hallituksen esitys johti kuitenkin eduskunnassa yksivuotisen, vuoden 1989 joulukuuta koskevan lain säätämiseen.

Yksityisen kulutuksen kasvun hillitsemiseksi ehdotetaan, että liikevaihtovero korotettaisiin vuoden 1990 ajaksi 17 prosenttiin. Tavarahan maahantuonnissa ja liikevaihtoverolain 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa työsuorituksissa vero olisi 20,48 prosenttia.

Liikevaihtoveron korottaminen nostaa kuluttajahintaindeksiä noin 0,6 prosentilla. Elin-
tarvikkeiden hintojen nousu jää kuitenkin vähäiseksi, koska peruselintarvikkeista saa tehdä liikevaihtoverotuksessa alkutuotevähennyksen. Alkutuotevähennyksen vuoksi alkutuotteen osuus elintarvikkeen hinnasta jää verottomaksi ja vero rasittaa vain elintarvikkeen jakelustannuksia ja kaupan myyntipalkkiota. Liikevaihtoveron korottaminen ei nosta maito- ja lihatuotteiden hintoja, koska maidosta ja lihasta tehtävä korotettu alkutuotevähennys poistaa maito- ja lihatuotteiden liikevaihtoverorasituksen.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Liikevaihtoveron korottaminen lisää liikevaihtoveron tuottoa noin 2,5 miljardilla markalla.

3. Säättämisjärjestys

Lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa yhdeltä vuodelta

kannettavaa veroa koskevassa säättämisytyksessä.

4. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1990.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

liikevaihtoverolain 16 ja 27 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan väliaikaisesti 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain 16 § ja 27 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 16 § 17 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (945/82) ja 27 §:n 1 momentti 10 päivänä tammikuuta 1986 annetussa laissa (10/86), näin kuuluviksi:

16 §

Veron määrä on 17 prosenttia myynnin verotusarvosta.

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa vero on 20,48 prosenttia siitä määrästä, jolla verovelvollista on työstä veloitettu.

27 §

Veron määrä on 20,48 prosenttia maahan tuodun tavaratullausarvolain (906/80) nojalla määrätystä tullausarvosta. Sellaisesta tavara, jonka tullausarvoa määrättäessä on otettava huomioon tullausarvolain 10 a §, veron määrä lasketaan kuitenkin siitä arvosta, mikä tullausarvo olisi, jos mainittua lainkohtaa ei sovellettaisi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1990, ja se on voimassa vuoden 1990 loppuun.

Tätä lakia sovelletaan, milloin myyty tai vuokrattu tavara on toimitettu, telepalvelu tehty, tavara luovutettu tullivalvonnasta tai otettu käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen 1 päivän tammikuuta 1990 ja 31 päivän joulukuuta 1990 välisenä aikana. Jos tavarat toimittaminen tai työsuorituksen tekeminen on lain voimaantullessa tai lain voimassaoloajan päättyessä kesken, sovelletaan tätä lakia vain niihin tavaroihin, jotka toimitetaan asennus-

paikalle lain voimassaoloaikana, sekä työsuorituksen siihen osaan, joka tapahtuu lain voimassaoloaikana.

Verovelvollinen, jota on laskutettu tai muutoin veloitettu 1 päivän tammikuuta 1990 ja 31 päivän joulukuuta 1990 välisenä aikana tavaroista, jotka on toimitettu hänelle ennen 1 päivää kesäkuuta 1989, saa liikevaihtoverolain (532/63), eräitä tuotannollisia investointeja koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain (875/82), energiainvestointien liikevaihtoverovähennyksistä annetun lain (547/86) sekä eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain (915/78) säännöksistä poiketen vähentää myyntinsä verotusarvoa laskiessaan vain määrän, joka vastaa kuuttatoista seitsemättätoista (16/17) osaa mainittujen säännösten mukaisen vähennyksen määrästä. Sen estämättä, mitä liikevaihtoverolain 16 ja 27 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentissa on säädetty, saa verovelvollinen, jota on laskutettu tai veloitettu 1 päivän tammikuuta 1990 ja 31 päivän joulukuuta 1990 välisenä aikana tavaroista, jotka on toimitettu hänelle 1 päivän kesäkuuta 1989 ja 30 päivän marraskuuta 1989 välisenä aikana, vastaavasti vähentää vain määrän, joka vastaa kuuttatoista ja puolta seitsemättätoista (16,5/17) osaa vähennyksen määrästä.

Jos tavara on luovutettu tullivalvonnasta ennen 1 päivää kesäkuuta 1989, mutta tullattu 1 päivän tammikuuta 1990 ja 31 päivän joulukuuta 1990 välisenä aikana, vähennysoikeus on edellä säädetyin tavoin kuusitoista seitsemättätoista (16/17) osaa. Jos tavara on luovutettu tullivalvonnasta 1 päivän kesäkuuta 1989 ja 30 päivän marraskuuta 1989 välisenä aikana, mutta tullattu 1 päivän tammikuuta 1990 ja 31 päivän joulukuuta 1990 välisenä aikana, vä-

hennysoikeus on kuusitoista ja puoli seitsemättätoista (16,5/17) osaa.

Jos laskettaessa verotusarvoa vuoden 1990 joltain kalenterikuukaudelta otetaan liikevaihtoverolain 22 §:n 2 momentin nojalla vähennyksenä huomioon vuoden 1989 marraskuulta tai sitä aikaisemmalta kalenterikuukaudelta vähentämättä jäänyt määrä, vähennysoikeus on kuusitoista ja puoli seitsemättätoista (16,5/17) osaa.

Helsingissä 3 päivänä marraskuuta 1989

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ulla Puolanne*

Laki

liikevaihtoverolain 16 ja 27 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan väliaikaisesti 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain 16 § ja 27 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 16 § 17 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (945/82) ja 27 §:n 1 momentti 10 päivänä tammikuuta 1986 annetussa laissa (10/86), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

16 §

Veron määrä on 16 prosenttia myynnin verotusarvosta.

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa vero on 19,05 prosenttia siitä määrästä, jolla verovelvollista on työstä veloitettu.

27 §

Veron määrä on 19,05 prosenttia maahan tuodun tavarän tullaussarvolain (906/80) nojalla määrätystä tullaussarvosta. Sellaisesta tavarasta, jonka tullaussarvoa määritettäessä on otettava huomioon tullaussarvolain 10 a §, veron määrä lasketaan kuitenkin siitä arvosta, mikä tullaussarvo olisi, jos mainittua lainkohtaa ei sovellettaisi.

Ehdotus

16 §

Veron määrä on 17 prosenttia myynnin verotusarvosta.

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa vero on 20,48 prosenttia siitä määrästä, jolla verovelvollista on työstä veloitettu.

27 §

Veron määrä on 20,48 prosenttia maahan tuodun tavarän tullaussarvolain (906/80) nojalla määrätystä tullaussarvosta. Sellaisesta tavarasta, jonka tullaussarvoa määritettäessä on otettava huomioon tullaussarvolain 10 a §, veron määrä lasketaan kuitenkin siitä arvosta, mikä tullaussarvo olisi, jos mainittua lainkohtaa ei sovellettaisi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1990, ja se on voimassa vuoden 1990 loppuun.

Tätä lakia sovelletaan, milloin myyty tai vuokrattu tavara on toimitettu, telepalvelu tehty, tavara luovutettu tullivalvonnasta tai otettu käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen 1 päivän tammikuuta 1990 ja 31 päivän joulukuuta 1990 välisenä aikana. Jos tavarän toimittaminen tai työsuorituksen tekeminen on lain voimaantullessa tai lain voimassaoloajan päättyessä kesken, sovelletaan tätä lakia vain niihin tavaroihin, jotka toimitetaan asennuspaikalle lain voimassaoloaikana, sekä työsuorituksen siihen osaan, joka tapahtuu lain voimassaoloaikana.

Verovelvollinen, jota on laskutettu tai muutoin veloitettu 1 päivän tammikuuta 1990 ja 31 päivän joulukuuta 1990 välisenä aikana tavarista, jotka on toimitettu hänelle ennen 1 päivää kesäkuuta 1989, saa liikevaihtoverolain (532/63), eräitä tuotannollisia investointeja koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

annetun lain (875/82), energiainvestointien liikevaihtoverovähennyksistä annetun lain (547/86) sekä eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain (915/78) säännöksistä poiketen vähentää myyntinsä verotusarvoa laskiessaan vain määrän, joka vastaa kuuttatoista seitsemättätoista (16/17) osaa mainittujen säännösten mukaisen vähennyksen määrästä. Sen estämättä, mitä liikevaihtoverolain 16 ja 27 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentissa on säädetty, saa verovelvollinen, jota on laskutettu tai veloitettu 1 päivän tammikuuta 1990 ja 31 päivän joulukuuta 1990 välisenä aikana tavaroista, jotka on toimitettu hänelle 1 päivän kesäkuuta 1989 ja 30 päivän marraskuuta 1989 välisenä aikana, vastaavasti vähentää vain määrän, joka vastaa kuuttatoista ja puolta seitsemättätoista (16,5/17) osaa vähennyksen määrästä.

Jos tavara on luovutettu tullivalvonnasta ennen 1 päivää kesäkuuta 1989, mutta tullattu 1 päivän tammikuuta 1990 ja 31 päivän joulukuuta 1990 välisenä aikana, vähennysoikeus on edellä säädettyin tavoin kuusitoista seitsemättätoista (16/17) osaa. Jos tavara on luovutettu tullivalvonnasta 1 päivän kesäkuuta 1989 ja 30 päivän marraskuuta 1989 välisenä aikana, mutta tullattu 1 päivän tammikuuta 1990 ja 31 päivän joulukuuta 1990 välisenä aikana, vähennysoikeus on kuusitoista ja puoli seitsemättätoista (16,5/17) osaa.

Jos laskettaessa verotusarvoa vuoden 1990 joltain kalenterikuukaudelta otetaan liikevaihtoverolain 22 §:n 2 momentin nojalla vähennyksenä huomioon vuoden 1989 marraskuulta tai sitä aikaisemmalta kalenterikuukaudelta vähentämättä jäänyt määrä, vähennysoikeus on kuusitoista ja puoli seitsemättätoista (16,5/17) osaa.
